

بازارپویا، راهکاری برای کاهش فقر

دست‌رسی افراد به مشاغل دستمزدی، همچنان یکی از بهترین راهکارها برای کاهش فقر است. با این حال، برای بسیاری از مردم، امکان یافتن شغلی که در آن شرایط لازم برای یک کار شایسته تضمین شده باشد، همچنان چالش برانگیز است. ۶۶ درصد از افراد شاغل در کشورهای در حال توسعه و نیز ۲۲ درصد از افراد شاغل در کشورهای که به‌عنوان «اقتصادهای نوظهور» شناخته می‌شوند، درگیر فقر مطلق یا نسبی هستند.

با در نظر گرفتن شمار افراد تحت تکفل این «فقرای شاغل»، اهمیت این مسئله بسیار جدی‌تر هم می‌شود، بنابراین تنها بیکاری نیست که افراد را درگیر فقر می‌کند، بلکه عدم دسترسی به شرایط کار شایسته، به‌ویژه برای افرادی که در بخش‌های غیررسمی اقتصاد کار می‌کنند، می‌تواند منجر به فقر شود. سیاست‌گذاری در راستای ایجاد بازارهای کار پویا که در آن افراد هم به مشاغل دستمزدی دسترسی داشته باشند و هم از مزایای داشتن کار شایسته برخوردار باشند، می‌تواند گام مؤثری برای حل مشکلات «فقرای شاغل» باشد. همچنین ارائه حمایت‌های مالی برای افرادی که فاقد مشاغل دستمزدی هستند، می‌تواند به حل مشکل «فقر مطلق» کمک کند تا افراد مجبور نشوند هر شغلی را با هر شرایطی بپذیرند. همچنین فرصت خواهند داشت در دوره بیکاری مهارت‌های شغلی‌شان را افزایش دهند، در نتیجه مشاغل دائمی و پایدارتری به‌دست آورند.

«سازمان بین‌المللی کار» (ILO)، از اعمال این سیاست‌ها در کشورهای در حال توسعه حمایت می‌کند. کشور اروگوئه، یکی از نمونه‌های موفق در اجرای این طرح است. اروگوئه اجرای این طرح را در دوره رکود شدید اقتصادی در این کشور آغاز کرد و فقیرترین و آسیب‌پذیرترین افراد جامعه را هدف‌گذاری کرد. در ازای پنج ماه کار تمام‌وقت برای بخش دولتی، این افراد می‌توانند هم‌زمان با دریافت کمک‌های مالی، از حمایت‌ها و مزایای دیگری نیز بهره‌مند شوند که ایشان را قادر می‌کند در آینده، مشاغل دائمی و بهتری پیدا کنند و از مزایای نظام تأمین اجتماعی نیز برخوردار شوند. نمونه موفق دیگر، جزیره موریس است که برنامه «دولت کار» را در کشور خود آغاز کرده است.

در این کشور، هم‌زمان با ارائه حمایت‌های مالی، سه برنامه به افراد بیکار پیشنهاد می‌شود که شامل آموزش مهارت‌های شغلی، یافتن و دریافت حمایت برای تأسیس یک استارت‌آپ می‌شود. این برنامه‌ها به افرادی که در مشاغل غیررسمی فعالیت می‌کنند نیز پیشنهاد می‌شود.

در مورد جزیره موریس نیز آسیب‌پذیرترین افراد هدف قرار گرفته‌اند و اجرای این برنامه، به کاهش نابرابری و رفع مشکلات افراد شاغل در بخش‌های غیررسمی اقتصاد کمک کرده است.

در آخرین گزارش «سازمان بین‌المللی کار» (ILO)، پیشنهاد شده دولت‌ها نتایج این سیاست‌گذاری‌ها را جدی بگیرند و سعی کنند شرایط لازم برای دسترسی افراد جامعه به کار شایسته را تسهیل کنند.

تله‌تکنولوژی!

الیزابت وارن، نامزد دموکرات‌ها با دفاع از دموکراسی و مطبوعات آزاد، به غول‌های اینترنتی تاخته است. در عصر عصر رسانه‌های سنتی، نگرانی‌ها در خصوص تأثیر مخرب گوگل و فیس‌بوک در انتخابات آینده آمریکا بیشتر شده است

گزارش

زهره طاهری
خبرنگار

مبارزات انتخاباتی ریاست‌جمهوری آمریکا در جریان است. در نتیجه بار دیگر توجه‌ها به تبعات غلبه تکنولوژی‌های اینترنتی بر تمامی ابعاد زندگی روزمره و حتی میدان سیاست جلب شده است. «فیس‌بوک» صفحه «من آمریکارادوست دارم» را حذف کرده است؛ صفحه‌ای که تلاش برای حمایت از دونالد ترامپ در انتخابات ریاست‌جمهوری گذشته آمریکا، توسط اوکراینی‌ها اداره می‌شد و با روس‌هایی مرتبط بود که سعی داشتند بر روند انتخابات گذشته تأثیر بگذارند. اداره‌کنندگان اوکراینی این صفحه اعلام کرده بودند که این کار را برای به‌دست آوردن پول حاصل از تبلیغات صفحه انجام داده‌اند. در مورد مشابه دیگر، صفحه‌ای با نام «جان پلیس‌ها اهمیت دارد» از «کوزوو» اداره می‌شود و درآمدهای قابل‌توجهی از محل تبلیغات به‌دست می‌آورد.

این دو صفحه جعلی در «فیس‌بوک»، به‌خوبی می‌توانند بحران‌های موجود بر سر راه فعالیت مطبوعات آزاد و حاکمیت دموکراسی را نشان دهند. درآمد حاصل از تبلیغات و بازاریابی که در گذشته به روزنامه‌نگاری باکیفیت کمک می‌کرد، در حال حاضر به شرکت‌های اینترنتی بزرگ اختصاص یافته و در بعضی از موارد، صرف تولید اخبار جعلی با اهداف

نادرست می‌شود. این اولین انتخابات ریاست‌جمهوری در آمریکا پس از سقوط مدل تجاری سنتی روزنامه‌نگاری در این کشور است. درآمدهای حاصل از تبلیغات در روزنامه‌های کاغذی، به‌دوسوم میزان سال ۲۰۰۶ رسیده است. از سال ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۸، تعداد روزنامه‌ها حدود ۴۷ درصد کاهش یافته است و دوسوم ایالت‌ها در آمریکا فاقد روزنامه‌های کاغذی هستند، البته این مشکل را می‌توان در سراسر جهان ردیابی کرد. به‌طورمثال، در استرالیا و بین سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۸، تعداد روزنامه‌نگاران شاغل در روزنامه‌های کاغذی، ۲۰ درصد کاهش یافته است. امروزه انحصار درآمدهای حاصل از تبلیغات در اختیار دو قدرت مطلق در این حوزه، یعنی «گوگل» و «فیس‌بوک» قرار گرفته است، موضوعی که باعث شده این دو شرکت، نقش اصلی در شکل‌دهی به فضای عمومی ایفا کنند. در فاصله سال‌های ۲۰۰۴ تا ۲۰۱۴، شرکت «گوگل» حدود ۲۳ میلیارد دلار برای خرید ۱۴۵ شرکت بزرگ هزینه کرد که در میان آن‌ها، یکی از غول‌های بازاریابی و تبلیغات آمریکا به اسم «دابل‌کلیک» قرار داشت. در اقامی مشابه، «فیس‌بوک» نیز ۶۶ شرکت را خریداری کرده است تا بتواند بر بازاریابی شبکه‌های اجتماعی قابل‌استفاده در گوشی‌های تلفن همراه تسلط یابد. اطلاعات، سهم قابل‌توجهی

در تبلیغات دارد، به‌ویژه، دانستن اینکه چه کسانی مخاطب تبلیغات هستند، بسیار ارزشمند است. این امکانی است که «گوگل» و «فیس‌بوک» در اختیار خود دارند، اما روزنامه‌های چاپی از آن بی‌بهره هستند. انحصاری‌شدن قدرت و پول نزد شرکت‌های بزرگ اینترنتی و نامشخص‌بودن حدود اخلاقی چگونگی جمع‌آوری اطلاعات برای تهیه منابع مالی حاصل از تبلیغات اینترنتی، به‌بحرانی برای فعالیت مطبوعات آزاد و مستقل تبدیل شده است. معمول است که برای تحلیل این موضوع، تقصیرها را متوجه گسترش اینترنت بدانند، اما واقعیت این است که قوانین، قدرت لازم برای شکل‌دادن به تکنولوژی و اصلاح آن را دارند. وضعیت موجود، بسیاری از سیاست‌گذاران را وادار کرده که برای حفاظت و نجات مطبوعات آزاد، سیاست‌ها و برنامه‌های خود را تغییر دهند.

در یکی از معروف‌ترین اعتراضات به‌نحوه فعالیت و سازمان‌دهی شرکت‌های بزرگ اینترنتی، الیزابت وارن، سناتور آمریکایی و کاندیدای حزب دموکرات برای انتخابات ریاست‌جمهوری، بارها اعلام کرده که در صورت پیروزی در انتخابات، قدرت انحصاری شرکت‌های «گوگل»، «مازون» و «فیس‌بوک» را در هم خواهد شکست. الیزابت وارن در مصاحبه‌ای اعلام

کرده، سیطره و کنترل این شرکت‌ها بر جامعه، اقتصاد و دموکراسی، بسیار بیشتر از حد قابل‌قبول است. این شرکت‌ها بازار رقابتی را به مخاطره انداخته و از اطلاعات شخصی افراد برای کسب سود استفاده کرده‌اند. همچنین آن‌ها کسب‌وکارهای کوچک را از میان برده‌اند و موانع جدی بر سر راه نوآوری‌های جدید ایجاد می‌کنند. این شرکت‌ها، تمامی کسب‌وکارهای بدیل و کوچک را خریداری کرده و عملاً امکان رقابت را از شرکت‌های کوچک سلب کرده‌اند. چنین وضعیتی، قطعاً به ضرر آزادی‌بیان تمام خواهد شد. امروزه به نظر می‌رسد، قدرت و سیطره این شرکت‌ها، از مقیاس دولت-ملت‌ها نیز فراتر رفته است. برنامه وارن برای اعمال محدودیت بر این شرکت‌ها، مستلزم تصویب قوانینی است که آن‌ها را از فعالیت تجاری در بازارهایی که خودشان ایجاد کرده‌اند، منع می‌کند. بسیاری از تحلیلگران، همین برنامه را به‌عنوان عامل اصلی ارتقای جایگاه وی در نظرسنجی‌های انتخاباتی تلقی می‌کنند. حدود هفت ماه پس از اظهارنظر وارن در مورد لزوم شکستن انحصارطلبی شرکت‌های بزرگ اینترنتی، فایلی صوتی از صحبت‌های مایک زاکربرگ، مدیرعامل شرکت فیس‌بوک، در جمع کارکنان این شرکت منتشر شده است. او در این صحبت‌ها، ضمن ابراز نگرانی از اظهارنظرهای الیزابت وارن، از اینکه

توانسته ابزاری را در اختیار همه قرار دهد تصادی خود را به گوش دیگران برسانند، دفاع کرده است. این اظهارنظر مایک زاکربرگ، واکنش‌های منتقدان را برانگیخته است. از نگاه منتقدان، «فیس‌بوک» به ۲/۵ میلیارد نفر کاربر خود، نه ابزاری برای اظهار نظر آزادانه، بلکه ابزاری برای دسترسی بهتر به مخاطب و حتی تحریف افکار عمومی ارائه کرده است. با وجود تمامی انتقادات، بسیاری معتقدند، جهان ارتباطات در زمان حاضر بهتر از دقرن گذشته عمل می‌کند. در واقع، مردم در بسیاری از کشورهای جهان می‌توانند بدون نگرانی از تبعات احتمالی به بیان نظرات و عقاید خود بپردازند. متخصصان در هر حوزه‌ای امکان دسترسی بهتر و جامع‌تری به منابع مختلف و اعضای جامعه علمی خود دارند. با این همه، تصمیم‌های شرکت‌های بزرگ اینترنتی در مورد سیستم انحصاری تبلیغات خود، دموکراتیک نیست و می‌تواند به ضرر آزادی‌بیان تمام شود، به‌ویژه اینکه شرکت‌هایی مانند «فیس‌بوک»، با حذف تبلیغات سیاسی گمراه‌کننده‌شان (نظیر آنچه در انتخابات ریاست‌جمهوری گذشته آمریکا رخ داد) موافقت نمی‌کنند و این امر، به‌طور مستقیم به نفع قدرتمندان و سیاستمداران است.

منبع: گزارشی از فعالیت‌ها و سیاست «نیویورک تایمز»

چرا سوئیس ماهرترین نیروی کار جهان را در اختیار دارد؟

گزارش

سوئیس کشور نسبتاً کوچکی است، اما در اکثر رتبه‌بندی‌های جهانی در سنجش وضعیت «سرمایه انسانی»، عملکرد قابل‌تأملی دارد. این کشور در سنجش وضعیت کشورها در موضوع آموزش‌های ضمن خدمت و مهارت بالای فارغ‌التحصیلان خود و در نتیجه، اشتغال‌پذیری بالای آن‌ها، بالاترین رتبه را کسب کرده است.

اما این کشور برای رسیدن به چنین نتیجه‌ای چه کارهایی انجام داده است؟ حدود ۷۰ درصد از دانش‌آموزان دوره متوسطه در این کشور، در برنامه «استاندارد طلایی» نظام آموزشی این

کشور شرکت می‌کنند. در این برنامه، اکثر دانش‌آموزان پس از ۱۶ سالگی، دیگر تمام‌وقت در مدرسه حضور ندارند و زمان خود را میان مدرسه، دوره‌های آموزشی برگزار شده توسط شرکت‌ها و دوره‌های کارآموزی تقسیم می‌کنند. این برنامه، برای یک بازه زمانی حدوداً سه تا چهار ساله تنظیم شده و ضمن پرداخت دستمزد به دانش‌آموزان، آن‌ها را به بازار کار نیز معرفی می‌کند. کارفرمایان نیز از اینکه می‌توانند نیروی کار جوان و مستعد را مطابق با استانداردهای خود تربیت کنند، راضی هستند. در نتیجه این گونه سیاست‌گذاری، نرخ بیکاری جوانان

در این کشور، برخلاف بسیاری از کشورهای جهان، بسیار پایین است و به‌واسطه استفاده از نیروی کار متخصص و جوان، کیفیت ارائه کالاها و خدمات نیز در این کشور بسیار بالاست. همچنین این برنامه باعث‌شده نیاز جوانان به گرفتن مدرک دانشگاهی کمتر شود، به‌طوری که کمتر از یک‌سوم جوانان زیر ۲۵ سال در این کشور دوره تحصیلات دانشگاهی را می‌گذرانند.

در استرالیا و نروژ، این میزان به حدود کمتر از نیمی از افراد زیر ۲۵ سال می‌رسد. با این حال، با

توجه به رضایت کارفرمایان و کارمندان از دوره‌های مهارت‌آموزی به اجرا درآمده در این کشور، سیاست‌گذاران علاقه‌ای به بالابردن آمار فارغ‌التحصیلان دانشگاهی ندارند. کارفرمایان از کارمندان و کارگرانی رضایت بیشتر دارند که خودشان آموزش‌شان داده باشند و اکثر مهارت‌آموزان نیز، به‌نسبت فارغ‌التحصیلان دانشگاهی، از وضعیت شغلی و دستمزدی خود رضایت بیشتری دارند.

منبع: وبسایت مجمع جهانی اقتصاد (weforum.org)